

Společná deklarace SPC Čech a SPC Moravy a Slezska k aktuální situaci na trhu s cukrem a ke kontraktaci pro rok 2025

Situace v rámci rostlinné výroby ČR je nyní velmi alarmující až děsivá a již i stálíce našich polí, cukrová řepa, je pro rok 2025 ve velkém ohrožení v důsledku propadu cen na trhu s cukrem a také kvůli dovozům cukru z Ukrajiny „pod cenou“. Tuto situaci je nyní třeba bezpodmínečně a rychle řešit a hledat východiska, což ve spolupráci s MZe operativně činíme!

Hlavním problémem při pěstování cukrovky v roce 2025 bude ekonomika a rentabilita jejího pěstování. Můžeme nyní prezentovat naprosto objektivní údaje z dotazníkového šetření ÚZEI. Spolupráce s ÚZEI je na vysoké profesní úrovni a údaje ze šetření jsou pro nás velmi důležité, jelikož řada pěstitelů nedokáže veškeré vynaložené náklady ani propočítat.

Za poslední sledovaný a ukončený rok 2023 vychází nákladovost pěstování cukrovky v průměru $75\ 000\ \text{Kč}\cdot\text{ha}^{-1}$ (je třeba neopomínat zvýšenou daň z nemovitosti, stále rostoucí o inflaci pachtovné a nárůst cen oprav a dalších režijních nákladů). Dlouhodobý výnos v ČR je na úrovni $75\cdot\text{ha}^{-1}$ při 16% cukernatosti, v některých oblastech i nižší. Výsledná nákladová cena pro vypěstování 1 t cukrovky při 16% cukernatosti pak činí 1 000 Kč (40 EURO). Současná nákladovost pěstování naprosto koresponduje s inflací za poslední 4 roky, která činí 40 % (kumulovaná 52 %). Kolem roku 2020 bylo možné cukrovku vypěstovat ještě za $55\ 000\ \text{Kč}\cdot\text{ha}^{-1}$, to již je minulostí, a i lídři řepářství EU, Francie a Německo, hovoří o nákladech $3\ 000\ \text{EURO}\cdot\text{ha}^{-1}$ (dříve $2\ 200\ \text{EURO}\cdot\text{ha}^{-1}$).

Proti tomu stojí současně nabízená cena pro osev cukrové řepy 2025 ve výši 25–27 EURO $\cdot\text{t}^{-1}$ při 16% cukernatosti, a to napříč cukrovarnickými společnostmi, výjimkou mohou být menší cukrovarnické společnosti s mírně vyšší nabízenou cenou. Tento stav je neudržitelný! Povede, bohužel, k poklesu ploch cukrovky pro osev 2025. Velkou predikovanou finanční ztrátu nedokáží v příštím roce vykrýt ani dotace VCS v kombinaci s dotačními tituly z národních dotací 3.i. a 3.l. Za národní dotace patří MZe náš velký dík a obdiv, pomoc MZe je nyní velmi vítaná! Předpokládaný pokles ploch cukrovky pro rok 2025 je dle signálů z EU na úrovni 10–25 % (ojediněle i více), cukrovarnické společnosti na západě žádají pěstitelů, aby řepy zaseli méně a trh se stabilizoval a není zájem o nadsmluvní řepu z osevu 2025.

Přestože nám nově předložené nabídky o dodávkách cukrové řepy pro rok 2025 do cukrovarů v rámci Čech, Moravy a Slezska nedávají ekonomický smysl a minimální garantovaná cena je i dle názoru cukrovarů pod výrobními náklady, **apelujeme na pěstitelů, aby i v nadcházejícím roce 2025 nezanevřeli na pěstování cukrovky** a v osevních postupech pamatovali alespoň s částečnou výměrou osevu pro cukrovku.

Věříme a doufáme v to, že si všechny cukrovary napříč EU včas uvědomí, že jejich návrhy, které jsou pěstitelům ekonomicky neakceptovatelné, poškodí ve vertikále „cukrová řepa – výroba cukru – prodej cukru zákazníkovi“ zejména vlastní výrobu cukru.

Ing. Jan Křováček, Ph. D.
výkonný ředitel SPCČ

Ing. Pavel Kašing
výkonný ředitel SPCMaSl